

Betreft: bezwaar conceptwetsvoorstel 'transparantie maatschappelijke organisaties'

Bijlage: reactie donor (anoniem!)

Vrijdag, 15 februari 2019

Geachte minister Dekker,

Hierbij maakt Amref Flying Doctors gebruik van de gelegenheid om te reageren op het conceptwetsvoorstel 'transparantie maatschappelijke organisaties' dat vlak voor kerst in consultatie is gegaan. Wij maken ons zeer ernstige zorgen over de gevolgen als dit conceptwetsvoorstel wordt aangenomen. Het voorstel regelt dat een donateur, die jaarlijks 15.000 euro of meer doneert aan onze organisatie, met naam en toenaam vermeld moet worden op onze website.

Wij wéten dat dit donateurs afschrikt om grote bedragen te geven. Het voorstel is schadelijk voor hun privacy, hun veiligheid en de geefbereidheid in Nederland. Het recht om in stilte te geven wordt hiermee aangetast. Wij vinden het onbegrijpelijk dat een overheid die grote waarde toekent aan het werk van goede doelen, dergelijke drempels wil opwerpen.

Wij vinden dit onacceptabel en verzoeken u geheel af te zien van dit conceptwetsvoorstel om de volgende redenen:

1. Het voorstel is schadelijk voor privacy, veiligheid en geefbereidheid van onze donateurs.

- Geven is een privé-aangelegenheid die anderen niet aangaat. De privacy van onze donateurs moet gerespecteerd worden als zij geen prijs stellen op naamsvermelding. Het publiceren van naam en woonplaats is bovendien in strijd met de vorig jaar ingevoerde AVG.
- Als onze donateurs met een gift boven de 15.000 euro publiekelijk bekend worden gemaakt, lopen zij het risico ongewenst benaderd te worden (variërend van bedelverzoeken tot diefstal, of ernstiger vormen van bedreiging).
- Ontvangsten uit nalatenschappen gaan ook onder deze wet vallen. Publiekelijk bekendmaken van deze nalatenschappen tast ook de privacy van families aan.
- Dit voorstel schrikt donateurs af om grote bedragen te geven of na te laten en doet afbreuk aan de geefbereidheid van onze bestaande en toekomstige donateurs.

- 2. Het is onduidelijk welk probleem wordt opgelost en wat de omvang van dit probleem is.**
 - Natuurlijk willen wij ook dat rechtstaatondermijndend gedrag wordt tegengaan. 'Onwenselijke gedragingen' en 'onwenselijke beïnvloeding' worden echter niet nader gedefinieerd en zijn daarmee breed interpreteerbaar.
 - Organisaties die niet bonafide zijn en kwaad willen kunnen deze regelgeving gemakkelijk ontwijken en zoeken naar andere wegen (bijvoorbeeld via cryptocurrency).

- 3. Het voorstel is buiten proporties en is 'schieten met een kanon op een mug'.**
 - De grote groep bonafide organisaties (ruim 220 stichtingen en verenigingen) lijdt onder vermoedelijk slechts enkele organisaties waar het probleem zit. Daarmee is deze maatregel disproportioneel voor onze organisatie (en voor de gehele sector) en zien wij het voorstel als typisch voorbeeld van 'schieten met een kanon op een mug'.
 - Doeltreffend beleid betekent dat de categorie van organisaties die de minister op het oog heeft nauwkeurig omschreven moet worden. Pas dan kunnen doeltreffende maatregelen genomen worden die alleen voor die organisaties gelden.
 - De minister zadelt de gehele sector op met een onmogelijk uitvoerbaar en handhaafbaar wetsvoorstel met alle negatieve effecten van dien.

- 4. Er is al afdoende wet- en regelgeving, deze moet alleen gehandhaafd worden.**
 - Donateurs kunnen bij ons helemaal geen invloed 'kopen' of 'afdwingen' met hun donaties. Wij zijn een ANBI met bijbehorende 'checks and balances' die de onafhankelijke positie van bestuurders waarborgt en regelt dat donateurs geen zeggenschap hebben.
 - Wij zijn een CBF-erkende organisatie en staan vrijwillig onder toezicht. Met de erkenning laten we zien dat wij als organisatie zelf al verregaande maatregelen hebben genomen o.a. om transparantie te vergroten en onwenselijke invloed tegen te gaan.

- 5. Het voorstel druist in tegen het belang dat de overheid toekent aan goede doelen.**
 - Het conceptwetsvoorstel vloeit voort uit een ambitie in het regeerakkoord. In datzelfde regeerakkoord staat ook dat 'de vele positieve krachten in onze samenleving van burgers, verenigingen en geloofsgenootschappen' ruimte verdienen.
 - Hiermee liet deze coalitie zien gevoelig te zijn voor de oproep van de sector (manifest Filantropie) om filantropie w.o. goede doelen te erkennen als een belangrijk fundament voor maatschappelijke binding en actief burgerschap.
 - Het belang dat het kabinet toekent aan de sector blijkt ook uit het faciliterende en stimulerende overheidsbeleid, zoals bijvoorbeeld het handhaven van de giftenaftrek en de Geefwet. Dit zijn onmisbare pijlers onder de steun van onze donateurs.
 - Het conceptwetsvoorstel is dus volkomen in tegenspraak met wat in het regeerakkoord staat en met ander overheidsbeleid dat een goede werking van goede doelen juist wil bevorderen.

Namens Amref Flying Doctors en vele collega's verzoek ik u dringend om af te zien van dit conceptwetsvoorstel. Uiteraard licht ik mijn verzoek graag toe in een persoonlijk gesprek.

Met vriendelijke groet,

Patricia Vermeulen
Directeur

Bijlage: Reactie donor

Bijlage: Reactie donor

Geachte minister Dekker,

Graag geef ik mijn opinie over het voorstel van de wet, waarbij naam en woonplaats van alle gevers die meer dan 15.000 euro schenken aan instellingen (al dan niet met ANBI-status) openbaar gemaakt worden.

Eerst algemeen:

Er is een goede regel die stelt “niet iets invoeren als je het niet kunt uitvoeren”. Om deze wet uit te voeren, respectievelijk te handhaven, is m.i. een groot apparaat nodig in een tijd waarin overheidsdiensten met kennis van financiële zaken (belastingdienst, UWV) het water reeds over de schoenen loopt. Verder is dit schieten met een kanon op een mug. Vele duizenden organisaties en individuele burgers schenken op volstrekt legitieme gronden aan respectabele doelen. Om occulte financiering boven water te krijgen gaan we de zee met een sleepnet leegvissen om te zien of er een zwarte vis bij zit... Zelfs als die er bij zit, zijn de rest van de vissen dood en is de zee inmiddels leeg. Bovendien zullen schenkers met minder respectabele oogmerken hun *modus operandi* verlegd hebben, lang voordat het net wordt uitgegoid.

Ik steun op persoonlijke titel een aantal goede doelen met substantiële bedragen middels het (uitstekende) mechanisme van de vijf jaar persoonlijke verplichting. Dit legt de gever vast, en het goede doel kan op lange(re) termijn plannen. De fiscus controleert door het eisen van inzage in overeenkomst en betalingen en kan verder en passant in mijn IB aangifte kijken naar de bron van de pecunia (stromanweg afgesloten). Voor bedrijven die doneren zijn er vergelijkbare mechanismen waarop gerechtvaardigde controle mogelijk is. Rechtstreekse financiering vanuit het buitenland is lastiger te detecteren, zeker als het om cash gaat, en dat onttrekt zich gemakkelijk aan transparantie zoals wij recent uitgebreid uit de pers hebben kunnen vernemen.

Dit wetsvoorstel gaat in deze optiek niet de oplossing bieden, integendeel. De schade van het neveneffect (zich massaal terugtrekkende schenkers) is vele malen groter dan het beoogde effect (occulte financiering blootleggen). Er zijn andere, meer effectieve, methodes om het doel te bereiken.

Voor mij persoonlijk:

Bij publicatie van mijn charitatieve activiteiten met naam en woonplaats treden potentieel voor de schenker een aantal perverse en ongewenste effecten op.

1. Hoe verhoudt dit zich tot de wetten ter bescherming van persoonsgegevens en privacy? Voor een klassenfoto van mijn kleinkinderen moeten formulieren worden ingevuld en/of balkjes voor de ogen en hier gaan naam en woonplaats in de krant...

2. Ik heb er geen behoefte aan dat mijn familie- en vriendenkring op deze manier uitgebreid geïnformeerd wordt over mijn charitatieve activiteiten. Als ik dat wel wil, kan ik dat zelf ook wel.
3. Ik heb een niet veel voorkomende achternaam, dus met naam en woonplaats zijn via internet mijn adres en andere persoonlijke gegevens gemakkelijk te achterhalen. Mij aan een mailingdatabank toevoegen voor werving van fondsen voor allerlei ongetwijfeld ook legitieme doelen is eenvoudig, met voor mij als resultaat ongewenste brieven en e-mails. Bedelbrieven zijn in mijn ervaring ook een onvermijdelijk gevolg. Loterijwinnaars wordt juist om die redenen anonimiteit geboden. Mij dus niet.
4. Er zijn in onze maatschappij ook bedenkelijke lieden, die zichzelf als goed doel beschouwen en daarbij even bedenkelijke inningsmethoden van “schenkingen” niet uit de weg gaan. Ik gruw bij de gedachte dat mijn (klein)kinderen niet meer over straat kunnen gaan zonder over hun schouder te moeten kijken.

Kortom, als dit wetsvoorstel in de aangekondigde vorm tot wet verheven wordt, zal ik mijn charitatieve activiteiten onmiddellijk afbouwen, daarmee een vruchtbare samenwerking met goede doelen beëindigend en, in het verlengde daarvan, vele mannen, vrouwen en kinderen de hoop en kans op een beter leven afpakken.

NIET DOEN DUS!

(Naam en adres bekend bij Amref Flying Doctors)

